

Misbrug af psykologiske

Det hænder, at andre faggrupper anvender test, som kun må bruges af psykologer. Hvad stiller man op, når man på sin arbejdsplads støder på et sådant misbrug?

Visse typer testmateriale skal man være psykolog for at måtte anvende. Som bekendt. Det gælder fx almindeligt anvendte test inden for det kliniske og pædagogisk-psykologiske område. Disse test forhandles for en meget stor dels vedkommende af et af tre forlag: Hogrefe Psykologisk Forlag, Pearson Assessment og Dansk Psykologisk Forlag.

Psykologforeningen bliver imidlertid ofte kontaktet af medlemmer – ikke mindst psykologer ansat i PPR – om, at der er personale, der uretmæssigt anvender psykologiske test, som man skal være psykolog for at måtte anvende. Det kan fx være cand. pæd. er i pædagogisk psykologi, der anvender psykolog-klassificerede test.

Det helt naturlige spørgsmål lyder: Hvad kan der gøres ved det?

I sidste instans er testbrug et spørgsmål om borgernes retssikkerhed. Psykologforeningen tager derfor problemstillingen ganske alvorligt. Derfor har vi gennem mange år løbende haft kontakt til testforlagene for at gøre opmærksom på problemet. Testforlagene har i disse sammenhænge sagt, at hvis der er nogen, der henvender sig om misbrug af deres test, så kan foreningen henvise til forlagene.

Foreningen er dog interesseret selv at høre direkte fra medlemmer, hvis de oplever misbrug af test. Vi har derfor oprettet en mailadresse til indberetning, jf. faktaboksen.

Hvad kan man gøre?

Hvad kan man konkret gøre, når man bliver bekendt med, at der er ikke-psykologer, der anvender psykologiske test klassificeret til psykologer?

For det første bør man altid henvende sig til testforlaget, der har forhandlerretten til testen i Danmark. Er man i tvivl om, hvem der forhandler testen, er det meget nemt at google den. Herefter er det blot at sende en mail til forlaget og gøre opmærksom på misbruget, og hvordan det miskrediterer testen, at forkerte personer anvender den. Det er så op til forlaget, hvad det vil gøre i sagen.

Selv om forlagene ikke har mulighed for at tage på tilsynsbesøg på de måske tusinde arbejdspladser, hvor deres test anvendes, kan de bruge henvendelserne til at styrke kontrollen ved selve salget af test og her sikre, at det er psykologer, der køber testene.

Mere effektivt vil det *for det andet* være at tage sagen op på arbejdspladsen. Medarbejderne på den enkelte arbejdsplads ved præcis, hvem der anvender hvilke test. Og medarbejderne har som ansatte direkte adgang til at kunne påvirke testanvendelsen.

Mange psykologer vil måske opfatte det som problematisk at tage sagen op med ledelsen og faggrupperne. Det er imidlertid værd at huske på, at man som ansat kan stilles til ansvar, hvis man er vidende om

misbrug af test uden at gøre noget ved det. Og det især, hvis der også foretages ulovlig kopiering af testmateriale og dermed brud på copyright.

Har man en tillidsrepræsentant, er det oplagt at gå til den pågældende, der så kan tage sagen op med ledelsen eller i MED-udvalget. Hvis ledelsen ikke vil gøre noget for at rette op på et eventuelt misbrug, har man i det mindste dokumentation for at have forsøgt at gribe ind, og man kan i så fald ikke stilles personligt til ansvar.

For det tredje beder vi altså om, at man enten som enkeltperson eller som psykologgruppe kontakter Psykologforeningen, så snart man konstaterer misbrug af test. De henvendelser, vi får, giver os det fornødne videt til at kunne tage hånd om sagen over for forlag, arbejdsgivere og andre interessenter.

Holdninger til problemstillingen

Er dette et tema, der fylder i psykologers bevidsthed? I allerhøjeste grad.

Dansk Psykolog Forening gennemførte i 2011 en omfattende undersøgelse af psykologers holdninger til test og testanvendelse.

Undersøgelsen viste i relation til ovennævnte problemstilling, at der blandt psykologerne er et udtalt ønske om mere regulering af testbrug. Der blev udtrykt behov for lovgivning for at kontrollere alvorligere misbrug af test, og der bør være be-

test

grænsninger for, hvem der må anvende psykologiske test. Desuden fandt mange, at standarder inden for området bør have retsvirkning. Regulering og kontrolforanstaltninger ses af psykologerne ikke som en hindring for udvikling på testområdet.

Undersøgelsen viste også, at den største grad af bekymring blev udtrykt i forhold til fortolkning af testresultater, altså om testbrugere undlader at tjekke egne fortolkninger med andres fortolkninger, og om de foretager fortolkninger, som går videre end testens begrænsninger.

Denne bekymring lå i klar forlængelse af, at det netop er kvalifikationerne til at kunne fortolke testresultater, som er helt central for, at visse test klassificeres til kun at måtte anvendes af psykologer. Det skal være psykologer for at sikre, at der vælges den rette testmetode til opgaven og udføres fortolkning og vurdering af resultater samt feedback på tilstrækkelig kvalificeret vis.

Dansk Psykolog Forening har således et klart billede fra medlemmerne af, at der generelt er en bekymring om testanvendelsen i Danmark og stort ønske om, at der gøres noget ved det. Herunder sikrer, at det er korrekt uddannet personale, der gennemfører psykologisk testning. ■

*Lars Michaelsen, konsulent,
lmi@dp.dk*

SEND OS EN MAIL

Har du selv oplevet eller været tæt på problematikken om forkert brug for test? Så vil redaktionen på Psykolog Nyt gerne høre fra dig – uanset hvor du er ansat. Send nogle linjer i en mail til os, og vi kontakter dig. Alle henvendelser behandles fortroligt. Skriv til: testbrug@dp.dk.